

REGLERNE OM FORBUD MOD JORDBEARBEJDNING FORUD FOR VÅRSÅEDE AFGRØDER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Planlægger du vårsæd på en mark, skal du være opmærksom på, hvornår du må foretage jordbearbejdning. Der er en række undtagelser fra reglerne.

- Hvem skal overholde reglerne?
- Definition af jordbearbejdning
- Sådan er reglerne for jordbearbejdning efter høst forud for vårsåede afgrøder
- Følgende arealer er undtaget fra reglerne om forbud mod jordbearbejdning:
- Hvornår er det tilladt at jordbearbejde på arealer med efterafgrøder?
- Nedvisning
- Undtagelsesbestemmelser for arealer med kartoffelbrok og kartoffelcystenematoder
- Undtagelsesbestemmelse for arealer med majshelsæd angrebet af majshalvmøl
- Særligt for bedrifter der er autoriserede til økologisk jordbrugsproduktion
- Hvilken betydning har reglerne for arealer, hvor der skal dyrkes vårsæd?
- Hvilken betydning har reglerne for arealer, hvor der skal dyrkes vintersæd?

HVEM SKAL OVERHOLDE REGLERNE?

Virksomheder med en årlig omsætning på over 50.000 kr. fra plante- og/eller husdyravl og som dyrker et samlet areal på mindst 10 ha, skal overholde reglerne om forbud mod jordbearbejdning efter høst forud for vårsåede afgrøder. Det gælder uanset om virksomheden er tilmeldt Register for Gødningsregnskab eller ej.

DEFINITION AF JORDBEARBEJDNING

Jordbearbejdning omfatter i denne sammenhæng, alle former for bearbejdning af jorden, som foretages i forbindelse med jordbrugsmæssig anvendelse som fx pløjning og harvning. Altså alle aktiviteter i marken, der har til hensigt at bearbejde jorden eller afgrødestubben.

Følgende aktiviteter anses ikke som jordbearbejdning: Høst, presning, indsamling af halm, kalkning, tromling, overfladisk halmstrigling, der har til formål at fordele halmen jævnt på arealet, etablering og vedligeholdelse af dræn samt nedfældning af gylle på udlægsgræs efter korn eller helsæd.

SÅDAN ER REGLERNE FOR JORDBEARBEJDNING EFTER HØST FORUD FOR VÅRSÅEDE AFGRØDER

Hovedreglen er, at der ikke må foretages jordbearbejdning forud for vårsåede afgrøder fra høst af forfrugt til henholdsvis:

- 1. oktober på lerjord, JB 7-9
- 1. november på lerjord, JB 5-6 og 10-11
- 1. februar på sandjord, JB 1-4

Tabel 1. Oversigt over tidspunkter for forbud mod jordbearbejdning

Tidspunkt	Fra høst 2018	Fra 1. oktober 2018	Fra 1. november 2018	Fra 1. februar 2019
Aktivitet	Forbud mod jordbearbejdning før vårsåede afgrøder	Slut på forbud mod jordbearbejdning på lerjord, JB 7-9. Nedvisning af ukrudt og spildfrø må fra denne dato finde sted, på arealer med forbud mod jordbearbejdning	Slut på forbud mod jordbearbejdning på ler- og humus jord med JB 5-6 og JB 10-11. Slut på forbud mod jordbearbejdning på arealer, hvor der har været dyrket kartofler og arealer, hvor der skal dyrkes kartofler i den kommende sæson	Slut på forbud mod jordbearbejdning på sandjord, JB 1-4

Der er en række undtagelser fra reglerne, jf. [Bekendtgørelse om plantedække og om dyrkningsrelaterede tiltag nr. 1649 af 18. december 2017 § 19, stk. 3-9](#), som bliver gennemgået nedenfor.

FØLGENDE AREALER ER UNDTAGET FRA REGLERNE OM FORBUD MOD

JORDBEARBEJDNING:

- Arealer der drives af virksomheder, der er autoriseret til økologisk jordbrugsproduktion
- Arealer der drives af bedrifter med under 50.000 kr. i omsætning fra plante- og husdyravl og som dyrker et samlet areal på under 10 ha.
- Arealer hvor der i samme år har været dyrket roer
- Arealer hvor der i det kommende år skal dyrkes sukkerroer til fabrik.
- Arealer hvor der etableres lovpligtige efterafgrøder, husdyrefterafgrøder, MFO-efterafgrøder eller målrettede efterafgrøder.
- Arealer hvor der samme år har været dyrket eller, hvor der i det kommende år skal dyrkes visse gartneriafgrøder. Se listen over disse afgrøder i Tabel 2 nedenfor.
- Arealer hvor der ifølge skriftlig aftale med offentlig myndighed ikke må anvendes sprøjtemidler.
- Arealer hvor der samme år har været dyrket flerårige vedplanter eller, hvor der i det kommende forår skal dyrkes flerårige vedplanter.
- Arealer hvor der samme år har været dyrket kolbe- eller kernemajs.
- Arealer hvor der den kommende dyrkningssæson skal dyrkes kartofler af autoriserede læggekartoffelavlere og avlere af spisekartofler, må der uanset jordtypen jordbearbejdes fra den 1. november.
- Arealer hvor der har været dyrket kartofler, må der jordbearbejdes fra den 1. november - uanset jordtypen.

HVORNÅR ER DET TILLADT AT JORDBEARBEJDE PÅ AREALER MED EFTERAFGRØDER?

På arealer med pligtige efterafgrøder, MFO-efterafgrøder, husdyrefterafgrøder eller målrettede efterafgrøder er der fastsat specifikke krav for destruktions tidspunkter, og de er derfor ikke omfattet af det generelle forbud mod jordbearbejdning forud for vårsæd. På arealer, hvor der har været dyrket disse typer efterafgrøder, må der pløjes, eller de må på anden måde destrueres, fra 3. november. For udlæg i majs er det dog først fra 1. marts.

De såkaldte frivillige efterafgrøder er ikke undtaget fra reglerne. Ved etablering af "frivillige" efterafgrøder må der foretages en let jordbearbejdning. Efterfølgende jordbearbejdning følger datoerne for jordbearbejdningsreglerne, hhv. 1. oktober for JB 7-9, 1. november for JB 5-6 og 10-11 og 1. februar for JB 1-4.

NEDVISNING

Nedvisning af ukrudt og spildfrø på arealer, omfattet af forbuddet mod jordbearbejdning forud for vårsæde afgrøder, må ske fra 1. oktober.

UNDTAGELSESBESTEMMELSER FOR AREALER MED KARTOFFELBROK OG KARTOFFELCYSTENEMATODER

På arealer, som har fået pålagt restriktioner fra Landbrugsstyrelsen om at bekæmpe kartoffelbrok eller kartoffelcystenematoder, må der uanset jordtypen, foretages jordbearbejdning fra 1. oktober.

De arealer, der er pålagt restriktioner fra Landbrugsstyrelsen, er automatisk dækket af undtagelsen og fremgår af Internet Markkort (IMK) i Tast selv-service under fanen "Kartofler". Undtagelsen gælder så længe arealet er pålagt restriktioner fra Landbrugsstyrelsen, derefter skal arealet igen følge de generelle regler om forbud mod jordbearbejdning.

UNDTAGELSESBESTEMMELSE FOR AREALER MED MAJSHELSÆD ANGREBET AF MAJSHALVMØL

For marker med majshelsæd på sandjord, JB 1-4, hvor det kan dokumenteres, at afgrøden er angrebet af majshalvmøl, kan der søges om dispensation til at foretage jordbearbejdning fra 1. november. På lerjord er det i forvejen muligt at foretage jordbearbejdning fra 1. november på JB 5-6 og 10-11 og fra 1. oktober på JB 7-9. Jordbearbejdning på disse arealer efter 1. november kræver derfor ikke dispensation.

Inden du foretager jordbearbejdningen, skal du indsende en anmeldelse af angrebet til Landbrugsstyrelsen. [Blanketten, der skal indsendes, finder du på Landbrugsstyrelsens hjemmeside](#). Blanketten skal downloades og alle felter skal udfyldes, og derefter skal den gemmes på computeren og sendes til majshalvmoel@lbt.dk.

Du vil blive kvitteret med en automatisk besked om modtagelse af anmeldelsen.

Efter anmeldelsen skal du opbevare følgende dokumentation på bedriften, som skal fremvises ved en eventuel kontrol:

- Kopi af den sendte anmeldelsesblanket
- Kvitteringsmail fra Landbrugsstyrelsen for modtagelse af anmeldelsen
- Konsulenterklæring om angreb af majshalvmøl på det berørte areal

Når ovenstående tre punkter er opfyldt, har du fået dispensation til at jordbearbejde det anmeldte areal fra 1. november 2018. Dispensationen er kun gældende i denne planperiode.

Tabel 2. Oversigt over gartneriafgrøder, der er fritaget fra forbuddet mod jordbearbejdning

122	Kommenfør	429	Jordskok, konsum

123	Valmuefrø	430	Bladpersille
124	Spinatfrø	431	Purløg
125	Bederoefrø	432	Krydderurter (undtagen persille og purløg)
126	Blanding af markfrø til udsæd	434	Grøntsager, andre (friland)
400	Asier	450	Grøntsager, blandinger
401	Asparges	501	Stauder
402	Bladselleri	503	En- og toårige planter
403	Blomkål	513	Jordbær
404	Broccoli	544	Snitblomster og snitgrønt
405	Courgette, squash	651	Dildfrø
406	Grønkål	652	Kinesisk kålfrø
407	Gulerod	653	Karsefrø
408	Hvidkål	654	Rucolafrø
409	Kinakål	655	Radissefrø (inklusive olieræddikefrø)
410	Knoldselleri	656	Bladbede-, rødbedefrø
411	Løg	657	Grønkålsfrø
412	Pastinak	658	Gulerodsfrø
413	Rodpersille	659	Kålfrø (hvid- og rødkål)
415	Porre	660	Persillefrø
416	Rosenkål	661	Kørvelfrø
417	Rødbede	662	Majroefrø
418	Rødkål	663	Pastinakfrø
420	Salat (friland)	664	Skorzonerrod/Skorzonerrodfrø
421	Savoykål, spidskål	665	Havrerodfrø
422	Spinat	666	Purløgfrø
423	Suktermajs	667	Timianfrø
424	Ærter, konsum	668	Blomsterfrø
		650	Chrysanthemum Garland, frø (Ny)

SÆRLIGT FOR BEDRIFTER DER ER AUTORISEREDE TIL ØKOLOGISK JORDBRUGSPRODUKTION

Denne type bedrifter kan også råde over konventionelle arealer og/eller arealer, der er under omlægning til økologi. Disse arealer er ligeledes undtaget fra reglerne om jordbearbejdning efter høst forud for vørsåede afgrøder.

HVILKEN BETYDNING HAR REGLERNE FOR AREALER, HVOR DER SKAL DYRKES VÅRSÆD?

Reglerne betyder, at i de marker, hvor der skal dyrkes vårsæd det efterfølgende år, må der efter høst, ikke foretages jordbearbejdning før de angivne datoer. Det gælder alle former for jordbearbejdning - også nedmuldning af halm, overfladiske harvninger, grubning mv.

HVILKEN BETYDNING HAR REGLERNE FOR AREALER, HVOR DER SKAL DYRKES VINTERSÆD?

På arealer, hvor der skal dyrkes vintersæd er der ikke restriktioner i forhold til jordbearbejdning. Husk, at erfaringerne viser, at der kun bør stubharves efter høst og forud for vintersæd, hvis du ønsker at:

Nedmulde halm

- Etablere et såbed (pløjefri dyrkning)
- Fremprovokere spiring af visse problematiske græsukrudsarter som gold hejre eller spildkorn. For alle andre ukrudsarter er det bedst at lade frøene ligge urørt i stubben.
- Forebygge at spildraps opformerer kålbrok.
- Bekæmpe snegle

Udfør harvningen så øverligt som muligt, så færrest mulige ukrudtsfrø bringes ned i en dybde, hvor de går i spirehvile.

Diagram1. Reglerne for jordbearbejdning efter høst forud for vårsåede afgrøder

Jordbearbejdning efter høst forud for vårsåede afgrøder

Autoriserede økologiske bedrifter er undtaget fra reglerne

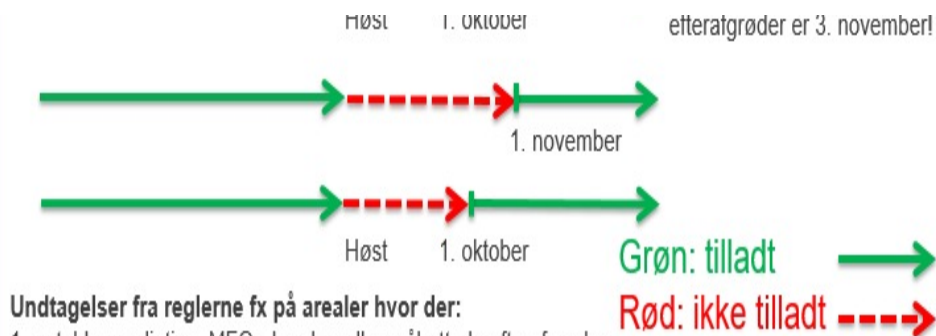
Hvad må jeg?	Planperioden 2017/18	Planperioden 2018/19
	Januar	Høst
Jordbearbejdning (JB nr. 1-4)		1. februar
Jordbearbejdning (JB nr. 5-6 og 10-11)		1. november
Jordbearbejdning		Vær opmærksom på at den tidligste destruktionsdato af

(JB nr. 7-9)

Før* og efter
kartoffeldyrkning

Kemisk nedvisning

*Gælder for
autoriserede
læggekartoffelavlere og
producenter af
spisekartofler

Undtagelser fra reglerne fx på arealer hvor der:

1. - etableres pligtige, MFO-, husdyr- eller målrettede efterafgrøder
2. - samme år har været dyrket eller, hvor der i det kommende år skal dyrkes visse gartneriafgrøder
3. - ifølge skriftlig aftale med offentlig myndighed ikke må anvendes sprøjtemidler
4. - samme år har været dyrket eller, hvor der det kommende forår skal dyrkes flerårige vedplanter
5. - samme år har været dyrket kolbe- eller kernemajs
6. - i samme år har været dyrket roer og hvor der i det kommende år skal dyrkes sukkerroer til fabrik

Arealer med restriktioner ift. bekæmpelse af kartoffelbrok og kartoffelcystenematoder må uanset jordtypen jordbearbejdes fra 1. oktober

Arealer med majshelsæd, der er angrebet af majshalvmøl, kan søge om dispensation til at foretage jordbearbejdning fra 1. november på JB nr. 1-4